

A SZERKESZTŐK JEGYZETE

E könyv törzsrésze Lőrincz Csaba egybegyűjtött írásait – cikkeit, tanulmányait, előadásszövegeit, fordításait, a vele készült interjúkat, illetve az általa készített egyetlen beszélgetést – tartalmazza, beleértve azokat is, amelyeknek nem egyedüli alkotója volt. Többségük a szerző életében nyomtatásban is megjelent, de van olyan is, amit hagyatékában, s van, amit kéziratgyűjteményben találtunk meg. Ez utóbbiak egy része az interneten is elérhető (volt). A megjelent írások egybegyűjtéséhez igyekeztünk minden olyan lap és folyóirat számításba jöhető évfolyamait átnézni, amelyekről tudtuk vagy gyanítottuk, hogy publikált bennük. Az interneten a szerző megjelölése nélkül szereplő, vele összefüggésbe hozható dolgozatokból csak azokat vettük át, amelyekről minden kétséget kizáróan kiderült, hogy tőle származnak. A nyomtatásban megjelent vagy az interneten lévő, nevével nem jelölt, de személyéhez köthető, például helyettes államtitkári korszakából származó hivatalos dokumentumok korábbi változatai részben közös munkák eredményei, gondolatmenetük és érvelésmódjuk kialakítását több szakemberrel történt megbeszélés előzte meg. Ezek közül azokat vettük fel a könyvbe, amelyeknek a végső változatát barátai, munkatársai emlékezete szerint bizonyosan ő öntötte formába.

A *Következetes külkapcsolatok – Magyarország külkapcsolati stratégiája* című dokumentumot, amelyen a szerzők neve nem szerepelt, Lőrincz Csaba munkatársai, Csontos Enikő és Németh Zsolt, a dokumentum társ-szerkesztői azonosították.

Az írásokat – témájuktól és műfajuktól függetlenül – négy, alkotói korszak szerint tagolt ciklusban, általában időrendben közöljük. Ehhez főként az első megjelenés adott támpontot, de volt, ahol a közlésnél föl volt tüntetve a megírás – a megjelentetésnél jóval korábbi – időpontja. A kéziratokon egy kivételével szerepel a megírás ideje, egy esetben külső jegyekből próbáltunk következtetni rá. A ciklusokon belüli időrendet csak ott nem tartottuk be, ahol a kronológia szerint két, rokon témájú írás közé egy más tárgyú szöveg ékelődött volna be. Azt, hogy tematikusan hogyan kapcsolódtak egymáshoz, hogyan nőttek ki egymásból egyes írások, az időrendi besorolás egyébként jól mutatja. Egyes szövegek között vannak átfedések, ezt minden esetben a szövegkörnyezet magyarázza.

Az első ciklusba azokat a dokumentumokat soroltuk be, amelyeket Lőrincz Csaba még Romániában írt. A második az 1987-től 1997-ig – egy-kettő kivételével már a demokratikus korszakban, de ellenzékben – írt szövegeket tartalmazza. A harmadik ciklusban az első Orbán-kormány korszakában, vagy azt közvetlenül megelőzően született írások vannak, ez a ciklus a legrövidebb, nyilván annak következtében, hogy a szerző vezető diplomataként hivatalos dokumentumok előkészítésében és formába öntésében vett részt. Az utolsó ciklus az újabb ellenzéki korszak produktumaiból áll.

Az időrendi tagolásból kiemeltük a kedvezménytörvénynek a Lőrincz Csaba nevéhez fűződő tervezetét, amelyet a törvény szövegével együtt, magyarázó tanulmány kíséretében külön ciklusba soroltunk. A dokumentumokat a román belbiztonság Lőrincz Csabával kapcsolatos jelentéseiből és egyéb szövegeiből készült válogatás egészíti ki. A szekuritációs anyagnak csak egy töredékéhez tudtunk hozzáférni, s ennek legszemléletesebb darabjai szerepelnek itt. Az ezeket bevezető tanulmány szintén a kötet számára készült.

Tudunk olyan szövegekről, amelyekről vélhető, hogy Lőrincz Csabától származnak, de szerzőségére semmilyen konkrét bizonyítékunk nincs (például a Budapest Analyses több közleménye). Ez egyben azt is jelenti, hogy életműve feltárásának folyamatát nem tekinthetjük lezártnak. A legalitás és legitimitás problémájáról tervezett doktori disszertációjának esetleg elkészült részletei eddigi ismereteink szerint nem maradtak fenn. E munka kiindulópontjához és fő szempontjaihoz azonban sok adalékot talál az olvasó az itt közreadott tanulmányokban.

A nyomtatásban megjelent írások jelentékeny hányadának több változata is van. Megjelen(het)tek magyarországi és külföldi orgánumokban, és sok közülük bekerült a *Nemzetpolitika* '88–'98 főcímű könyvbe is. A különböző szövegváltozatokat összevetettük. Véglegesnek általában az ebben a kötetben megjelent (másodszor is szerkesztett) változatot fogadtuk el, de minthogy ott is találtunk példákat a szövegromlásra, előfordult, hogy az eredeti közlés alapján kellett rekonstruálnunk a szerző szándékát. A kéziratos írásokban talált s olykor a megjelent változatokban is föllelhető apróbb nyelvi pontatlanságokat oly módon javítottuk, hogy ne érintsük Lőrincz Csabának sem a gondolatmenetét, sem a fogalomhasználatát. Ott, ahol e javítások nem voltak mechanikusan elvégezhetőek, szögletes zárójelbe betoldva egészítettük ki a szövegeket. Szögletes zárójelben egyébként csak a mi toldásaink maradtak, leszámítva azokat az eseteket,

ahol a szerző így jelölte, ha egy általa citált passzust csonkán idézett. Az ettől eltérő esetekre lábjegyzetben utaltunk. A főszövegben lábjegyzetként a szerző jegyzetei találhatóak, továbbá a pontos megértéshez általunk nélkülözhetetlennek tartott, s csillaggal jelölt szerkesztői megjegyzések. Egy-egy esetben a szerző jegyzeteihez is tettünk kiegészítéseket, természetesen szintén szögletes zárójelben. Magától értetődően javítottuk a gépelési és a nyomdahibákat, a szükséges és lehetséges mértékig egységesítettük a kiemeléseket és a bibliográfiai hivatkozásokat, a rövidítéseket föloldottuk, s az egész szöveget az érvényes helyesírás szerint gondoztuk, a szerző írásmódjának lehetőség szerinti tiszteletben tartásával.

A könyv végén bibliográfiai jegyzetben adtuk meg az egyes írások korábbi megjelenésének adatait, az eredeti közlést bevezető esetleges szerkesztői megjegyzéseket, s ha az írás szélesebb körű polémia része volt, az ahhoz kapcsolódó, azt megelőző vagy követő egyéb írások adatait is. A könyvészeti jegyzetben rövidítve közöltük a sokszor szereplő *Nemzetpolitika* '88–'98 címet. E kiadvány pontos adatai: Lőrincz Csaba–Németh Zsolt–Orbán Viktor–Rockenbauer Zoltán: *Nemzetpolitika* '88–'98. *Tanulmányok, publicisztikák, beszédek, interjúk*. [Pro Minoritate Alapítvány] Budapest, 1998.

* * *

A kötet további részeiben Lőrincz Csabával kapcsolatos dokumentumok, életútjáról készített interjúk, illetve a halála után megjelent nekrológok, emlékszövegek szerepelnek.

Köszönetet mondunk azoknak, akik munkánkat megkönnyítették. Különösen sokat segített Bárdi Nándor több kézirat megszerzésével és azonosításával, továbbá Váli Júlia az egyes orgánumban megjelent szövegváltozatok föl kutatásában. Köszönjük továbbá Balázs Imre József, Ilia Mihály, Isaszegi Edit, Kántor Lajos, Kocur László, Lovas Kati, Löffler Anna, Pataky István, Riskó György, Szarka László, Tárnok Mária, Tóth István, Tóth Károly, Végh László, Zelei Péter és Zentai Katalin segítségét.

A kiadvány megjelentetésében természetesen szerepe volt a kiadó, a szerkesztők és szerzők azon szándékának, hogy barátunk emlékét továbbörökítsük. Indoka azonban írásainak érvényessége. Kiadásukat egy fontos eszmetörténeti korszak dokumentálásának szükségessége is igazolja.

Az itt olvasható érvek és gondolatmenetek 2010 áprilisától a gyakorlati politika szempontjából is újra időszerűvé váltak. Lőrincz Csaba a köz-igazgatásban és a magyar diplomáciában már nem képviselheti nemzetpolitikai koncepcióját. Ez az utókorra marad.

Budapest, 2010. június 1.

Filep Tamás Gusztáv

Úr részére

*A Kisebbségéért – Pro Minoritate Alapítvány
Lőrincz Csaba emlékének megőrzése és ápolása céljából alapította a
Lőrincz Csaba Díjat, amely tudósok, szakértők, írók, újságírók kiemelkedő
külpolitikai, nemzetpolitikai tevékenységét jutalmazza.
A díjátadásra minden év június 19-én, a Kedvezménytörvény parlamenti
elfogadásának napján kerül sor.*

*Lőrincz Csaba (1959–2008) Sepsiszentgyörgyön született és Budapesten halt meg.
A nyolcvanas évek emigrációs hullámával települt át Magyarországra, a Limes
Körben folytatott erdélyi ellenzéki tevékenységét követően.
A Magyar Köztársaság Külügyminisztériumának államtitkáráként,
az Országgyűlés Külügyi és Határon Túli Magyarok Bizottságának
főtanácsadójaként, húsz éven át a Fidesz szakértőjeként, egyetemi oktatóként és
publicistaként meghatározó módon formálta a
Magyar Köztársaság külkapcsolatait és nemzetpolitikáját.*

*Tárnok Mária
az Alapító nevében*

*Hémeli Eszli
a Díjazott Bizottság nevében*

Budapest, 2009. június 19.

BIBLIOGRÁFIAI JEGYZETEK

Pethő Sándor: Értékkel és mértékkel.
Morálfilozófiai jegyzet egy életmű keletkezéstörténetéhez
E kötetben jelenik meg először.

1980–1986

Margó

Utunk, 1980. 17. szám, [8.] p.

Langyos tavaszi este. A Visszhang és előadása

Igazság, 1980. május 24., [3.] p. (Fellegvár [ifjúsági oldal] 72.)

Karl R. Popper: Prognózis és prófécia a társadalomtudományokban

Echinox, 1980. 8–9–10. szám, 27.; 29. p.; 11–12. szám, 17. p. Lőrincz Csaba fordítása. Az első közlemény *Prognózis és prófécia a társadalomtudományban* címmel jelent meg. A szerkesztőség megjegyzése: „A konstruktív dialógus jegyében közöljük ezt a tanulmányt, mert meggyőződésünk szerint annak mindenkori előfeltétele a különböző álláspontok helyes ismerete.

Popper nézetének kimerítő bírálatát adja Maurice Cornforth, akinek könyvéből következő számunkban közlünk részletet.” Lásd Maurice Cornforth: *A hosszútávú előrejelzésekről*. Fordította: Sós Vilmos. Echinox, 1980, 11–12. szám, 17. p.

Fáziseltolódás

Echinox 1981. 1–2–3. szám, 30. p.

Tanulmány

Echinox 1981. 1–2–3. szám, 30. p.

Halott papírhegyek maradnak mögöttem

Echinox, 1981. 8–9. szám, 19. p.

Egy ismeretelméleti problémától a morális kérdésfeltevésig

Nomosz, 1990. 1. szám, 39–[44.] p. Szentgyörgyi Lőrinc írói névvel közölve. A tanulmány keltezése: 1986.

Részlet a Limes Kör 1986. november 10-i vitájából

Transzcendens remény. A Limes Kör dokumentumai 1985–1989. Összeállította és a jegyzeteket készítette: Molnár Gusztáv. Pallas-Akadémia Könyvkiadó, Csíkszereda 2004 (Bibliotheca Transsylvanica 32.), 230–231. p. (<http://epa.niif.hu/00200/00266/00004/c000062.html>)

1987–1997

Böhm Károly — szövegolvasás Hajós József rendezésében

Harmadkor, 6. szám, 1987. 125–131. p.

Egy új folyóirat elé

Nomosz, 1990. 1. szám, 3–[4.] p. A Nomosz a Bibó István Szakkollégium elméleti folyóirataként indult, de nem érte meg második számát. Szerkesztőként Bíró Gáspár és Szentgyörgyi Lőrinc – azaz Lőrincz Csaba – volt föltüntetve benne. Az első szám beköszöntő cikkét „A szerkesztők” jegyezték. Pethő Sándor szíves közléséből tudjuk, hogy a szöveg Lőrincz Csaba munkája.

Ludwig Wittgenstein: Előadás az etikáról

Nomosz, 1990. 1. szám, 45–51. p.

Lőrincz Csaba fordítása, Szentgyörgyi Lőrinc írói névvel közölve.

A határokon túli magyarok

Társszerző: Németh Zsolt

Európai Utas, 1990. 1. szám, 43–44. p.; Nemzetpolitika '88–'98, 128–132. p. A folyóiratbeli közlés alcíme: Részlet a Fidesz külpolitikai koncepciójából.

Egy liberális alternatíva a Közép- és Kelet-Európa-politikában

Fidesz Press, 1991. 2. szám, 24–27. p. Eredetileg előadásként hangzott el a Dunaszerdahelyen 1991. január 11–13-án megtartott Liberálisizmus és kollektív jogok című konferencián.

Liberalizmus és kollektív jogok

Konferencia Dunaszerdahelyen, 1991. január 11–13.

Regio, 1991. 1. szám, 201. p.

Interjú Lőrincz Csabával, a kisebbségi csoport román referensével

Fidesz Press, 1991. 4. szám, 19. p. Az interjút Bárány Anzelm készítette.

Liberális külpolitika Közép-Kelet-Európában

Kritikai észrevételek Pethő Sándor Tények és preferenciák című írásához Kelet-Európai Figyelő. „F” sorozat: Külpolitika. A Dunatáj Intézet kiadványa. 1991. 1. szám, 189–196. p.; Nemzetpolitika '88–'98, 143–147. p.

A nemzeti kisebbségi kérdés sajátosságai Közép- és Kelet-Európában

Pro Minoritate, 1991. 2–3. szám, 18–19. p. Az eredeti közlést a következő szöveg vezette be: „Az alapvető emberi jogok biztosítása a kisebbség tagjai számára nem jelent elegendő védelmet sem a kisebbségi egyén, sem a kisebbségi csoport számára. Ugyanis a kisebbségi csoporthoz tartozót nem mint egyént éri jogsértés, hanem mint egy csoport tagját. A kisebbségi csoport értékeinek megsemmisítési szándéka, a kisebbség mint közösség jogainak el nem ismerése minden konkrét helyzetben a kisebbség tagjai alapvető emberi jogának megsértéseként jelenik meg. Az egyéni kisebbségi jogok mellett ezéért szükség van kollektív kisebbségi jogokra is.”

Észrevételek a Liberális Internacionálé luzerni kongresszusának kisebbségi vonatkozású előkészítő anyagaihoz.

Társszerző: Németh Zsolt.

Fidesz Press, 1991. 13. szám, 12–13. p.; Pro Minoritate, 1991. 2–3. szám, 20–22. p.; Nemzetpolitika, '88–'98, 26–31. p. Folyóiratközlésbeli címváltozat: Észrevételek a Liberális Internacionálé kongresszusának kisebbségi vonatkozású előkészítő anyagaihoz. A kötetbeli végleges változatban nem szerepelnek a két folyóiratközlést bevezető alábbi szövegrészek:

„Az LI [Liberális Internacionálé] kongresszust tart 1990. szeptember 6–7-én Luzernben (Svájc). Mint az elmúlt két évben, idén is meghívták a Fideszt és elküldték az előkészítő anyagokat.

Az LI működésének s így kongresszusainak is egyik meghatározó sajátossága, hogy szellemi műhely kíván lenni a tagpártok számára. Ez a magyarázata annak, hogy minden évben meghatározott politikafilozófiai, ideológiai kérdést az adott kongresszus fő témájává tesznek. Így például két éve a liberalizmus és a szociális kérdések kapcsolata, tavaly a környezetvédelem volt a fő téma, míg idén a nemzeti kisebbségek kérdése kerül a középpontba. Természetesen a kongresszus elé kerül 10-12 olyan állásfoglalás-tervezet is, amelynek egy-egy tagszervezet valamilyen okból jelentőséget tulajdonít, például Közel-Kelet, Latin-Amerika vagy Jugoszlávia vonatkozásában.

A fő téma tárgyában a hosszas kongresszusi vita rendszerint két dokumentumra (illetve a hozzájuk beadott módosító indítványokra) támaszkodik, egyrészt a Témajelentésre, amelyet a Témabizottság felkérésére idén Hugo Bütler, az LI Végrehajtó Bizottságának tagja, a *Süddeutsche Zeitung* főszerkesztője készített. Másrészt a Téma Határozati Javaslatra, amelyet a Témabizottság tagpártokkal való többfordulós egyeztetés után készített el. Tudtommal tavasszal Berlinben és kora nyáron Zürichben zajlott le két, pártközi egyeztető tárgyalás a nemzeti kisebbségek kérdésében, amelyekre tapogatózásunk ellenére Magyarországról csak az SZDSZ volt hivatalos. (Az SZDSZ-t ezen a kongresszuson veszik fel az LI Megfigyelő Tagjainak sorába.) A kongresszus szavazással fogadja el mind a két dokumentumot, amely az LI általános működési elvének megfelelően nem bír semmilyen kötelezettséggel a pártokra nézve, csupán ajánlás azok számára.

Az 1990-es espooi (Finnország) kongresszuson meghatározott idei fő téma kiválasztásakor a közép- és kelet-európai változások, illetve a látványosan talpra szökő nacionalizmusok irányították a nemzeti kisebbségek kérdésére a szervezők figyelmét. Természetesen a liberalizmus, illetve a Nyugat számára régi adósság a nemzeti kisebbségek iránti elméleti és gyakorlati viszonyulás megfogalmazása.

Talán nem szükséges elemezni, miért lenne fontos, hogy az LI kisebbségi álláspontja jó legyen. A Fidesz számára sem mindegy, hogy pont [akkor], amikor esetleg megteszi az első lépéseket az LI-be történő belépés irányába, akkor az LI milyen álláspontot alakít ki ebben a kérdésben.

Az alábbi megjegyzéseket abban a reményben fogalmazzuk meg, hogy – habár a luzerni kongresszuson a meghívottaknak kijáró, s rendszerint a kongresszus befejező aktusaként elhangzó köszöntőn

kívül mást nem valószínű, hogy mondhatunk – látunk lehetőséget álláspontunk érvényesítésére. Megjegyzéseinket el lehet küldeni a Témabizottságnak, illetve azon tagjainak, akiket jobban ismerünk (például Hugo Bütler, Urs Shoetll, Ralph Dahrendorf stb.).

Általános megjegyzések

A fő téma tárgyában kidolgozott mindkét dokumentum (Téma-jelentés, Határozati Javaslat) szellemisége és értékvilága is alapvetően jónak mondható. Legnagyobb gondunk velük, hogy az eredeti szándékoktól eltérően Közép- és Kelet-Európa kérdését – talán szándékosan is – kikerülik, továbbá, hogy mind az elemzés, mind a javaslatok túlságosan elvontak, s nem vállalják a különféle intézményi megoldások megfogalmazását. Így például a nem túl sikeres genfi Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet kisebbségi szakértői konferenciájának záródokumentuma mind az elvek, mind a konkrét határozati javaslatok terén messzebb megy (liberálisabb), mint az LI Határozati Javaslat Tervezete. Annál is meglepőbb ez, ha tudjuk, hogy a két szervezet mozgásteret és nemzetközi jelentősége össze sem hasonlítható. De ezzel együtt fontos, hogy az anyagok nem rosszak, s javíthatók.”

A kurd kérdés Törökországban

Limes. Közép- és kelet-európai figyelő, 1992. 2. szám, 29–30. p.

A nemzeti és etnikai kisebbségi jogok alanyairól

Pro Minoritate, 1992. 10–11. szám, 34–35. p.

Nemzet, kisebbség Közép- és Kelet-Európában

Témajelentés a Fidesz IV. Kongresszusának

Társszerző: Németh Zsolt

Pro Minoritate, 1992. 1–2. szám, 4–6. p.; Létünk, 1992. 4–5. szám, 255–263. p.; Nemzetpolitika '88–'98, 154–163. p. Első változata „Tervezet” megjelöléssel: Fidesz Press, 1992. 1. szám, 32–35. p.

Nemzeti önrendelkezés, kisebbségi önrendelkezés

Az Értelmiség '92 Nyári Egyetemen (Szeged, 1992. július 30.) elhangzott előadás átdolgozott szövege. Juss, 1992. 3. szám, 151–156. p.;

Korunk, 1993. 2. szám, 34–38. p.; Pro Minoritate, 1993. 1–2. szám, 31–34. p.; Nemzetpolitika '88–'98, 32–39. p.

A józanság limesei

Társszerző: Németh Zsolt

Beszélő, 1992. 21. szám, 31–32. p.; Nemzetpolitika '88–'98, 164–168. p.

A Beszélő szerkesztőségének megjegyzése: „Molnár Gusztáv, Cs. Gyimesi Éva, Vajna János és Sonja Licht írásai nyomán vita bontakozott ki a Beszélő és a Magyar Hírlap hasábjain Európa és az európaiság hatáiról. A disputa a magyar külpolitika stratégiai kérdéseit érinti. Négy héttel ezelőtt Láng László cikkét, valamit Cs. Gyimesi Éva és Molnár Gusztáv rádiós beszélgetésének részleteit, 16. számunkban Pomogáts Béla írását, a 17.-ben Szabó Miklós hozzászólását, a 18.-ban Molnár Gusztáv választát, a 19.-ben pedig Gergely András történész hozzászólását adtuk közre. A múlt héten Lázár István és Bretter Zoltán kapcsolódott be a vitába. E számunkban Németh Zsolt és Lőrincz Csaba írása a politikai álmok értékéről és veszélyeiről szól.”

Tudnivalók a környező országokba látogató fideszeseknek

Fidesz Press, 1993. 2. szám, 10–11. p.

Néhány megjegyzés a magyarországi kisebbségi törvény margójára

Pro Minoritate, 1993. 6. szám, 3–5. p.

A mértéktartás perspektívája

A Liberális társadalmak születnek című illyefalvi konferencia anyaga elé

Pro Minoritate, 1993. 7–8. szám, 3–4. p. Eredeti cím: A józan mértéktartás perspektívája.

Az MSZP utódpárti külpolitikája

Társszerző: Németh Zsolt

Népszabadság, 1994. április 8., 21. p.; Nemzetpolitika '88–'98, 191–195. p. A Népszabadság-beli első közlés alatt Kovács László országgyűlési képviselőnek, az MSZP külügyi szóvivőjének válaszcikke olvasható.

Politikai reform és demokratikus intézmények a közép- és kelet-európai társadalmakban

Nap, 1994. 15. szám, 3. p.

Az alapszerződések dilemmái

Orient Expressz, 1994. 43–45. szám, 6–7. p.; Pro Minoritate, 1994. 3. szám, 16–19. p.; Nemzetpolitika, '88–'98, 69–74. p.

A periféria átmeneti győzelme Párizsban

Válasz Molnár Gusztávnak

Nemzetpolitika '88–'98, 75–78. p. Az írás keltezése: 1995.

A román–magyar viszony rendezésének feltételeiről

A Bálványosi Nyári Szabadegyetemen 1995. július 16-án megtartott előadás szövege.

Magyar Kisebbség, 1995. 2. szám, 208–211. p.; Nemzetpolitika '88–'98, 196–200. p.

A romániai magyar közösség politikai programja és a program megvalósítására irányuló koncepciói 1989 után

Nemzetpolitika '88–'98, 53–60. p.; első változata: Pro Minoritate, 1995. 3–4. szám, 4–7. p.

Félfordulat a regionális és kisebbségpolitikában

A magyar regionális és kisebbségpolitika koncepciójának kritikája

Korunk, 1995. 8. szám, 95–105. p.

A meghasonlottság külpolitikája

Társszerzők: Németh Zsolt, Rockenbauer Zoltán

Magyar Szemle, 1995. 11. szám, [1148]–1154. p.; Nemzetpolitika '88–'98, 206–214. p.

„Demokratikus biztonság” és a román–magyar viszony

Pro Minoritate, 1996. 1. szám, 9–12. p.; Nemzetpolitika '88–'98, 201–205. p.

Jacob Heilbrunn–Michael Lind: A harmadik amerikai birodalom, balkáni határokkal?

Pro Minoritate, 1996. 1. szám, 13–15. p. Lőrincz Csaba fordítása az International Herald Tribune 1996. január 4-i száma alapján. Az eredeti magyar közlemény a fordító nevét nem tüntette föl.

„Nem biztos, hogy elkövetkezik egy kedvezőbb időszak, ezért kell megtenni mindent annak érdekében, hogy az alapszerződés előírásait mindkét fél teljesítse”

Interjú Mirosław Kusýval

Pro Minoritate, 1996. 3. szám, 90–94. p. Az interjút Lőrincz Csaba készítette.

Kihasztnálatlan külpolitikai mozgástér

Magyar Hírlap, 1996. november 4., 7. p., Nemzetpolitika '88–'98, 232–235. p.

Sodródó magyar külpolitika

Magyar Hírlap, 1997. december 10., 7. p.; Nemzetpolitika '88–'98, 260–263. p.

1998–2002

Előszó [a Nemzetpolitika '88–'98 című könyvhöz]

Társszerzők: Németh Zsolt, Orbán Viktor, Rockenbauer Zoltán
Nemzetpolitika '88–'98, 17–19. p.

Erdély a magasban?

Megjegyzések Molnár Gusztáv *Az erdélyi kérdés* című tanulmányához

Magyar Kisebbség, 1998. 2. szám, 326–338. p. A tanulmány kéziratának keltezése: 1998. február. A vita anyaga: Molnár Gusztáv: *Az erdélyi kérdés*. Magyar Kisebbség, 1997. 3–4. szám, 208–232. p.; András Péter: *Hozzászólás Molnár Gusztáv vitaindítójához*. Magyar Kisebbség, 1981. 1. szám, 3–7. p.; Gabriel Andreescu: *Az „erdélyi kérdéstől” az „európai kérdésig”*. Uo., 8–17. p.; Bakk Miklós: *Románia és Közép-Európa – két kiegészítés*. Uo., 18–33. p.; Bíró Béla: *Inkompatibilitás vagy csupán másság?* Uo., 34–37. p.; Borbély Imre: *Az erdélyi kérdés magyar*

szempontból. Uo., 38–48. p.; Fábián Ernő: *Észrevételek az erdélyi kérdésről*. Uo., 49–55. p.; Lengyel László: *Az európai civilizáció és határai*. Uo., 56–69. p.; Antonela Capelle-Pogăcean: *Észrevételek Molnár Gusztáv Az erdélyi kérdés című tanulmánya kapcsán*. Uo., 70–75. p.; Szilágyi Zsolt: *Megkapaszkodni egy elképzelt Közép-Európában*. Uo., 76–81. p.; Takács Ferenc: *Mérsékelt magyar optimizmus a XX. sz. végén*. Uo. 82–92. p.; Tóth Sándor: *Néhány román paradoxonról*. (Szélgjegyzetek Molnár Gusztáv tanulmányához.) Uo. 93–101. p. Az 1998. 2. számban, Lőrincz Csaba tanulmánya után olvasható Tánzos Vilmos írása: *Kettős hatalmi szerkezet a Székelyföldön* (339–362. p.), amely szintén a vitához kapcsolódik. Molnár Gusztáv az 1999. 2–3. számban tér vissza témájához: *Még egyszer az erdélyi kérdésről* (293–315. p.).

A szerződéses nemzet felé

Megérett az idő a státustörvény kidolgozására

Krónika, 1999. december. 27., [1]–2. p. Az interjút készítette: Eszterházi Virág.

Aktivizálódik a régióban a magyar külpolitika

A szerepvállalás hozzájárul a térség stabilitásához

Magyar Nemzet, 2000. június 16., 1.; 9. p. Az interjút készítette: Stier Gábor.

Partneri viszony Moszkvával

Magyar Nemzet, 2001. január 12. 8. p. Az interjút készítette Stier Gábor.

Globalizációs hatások és külpolitikai kihívások

A nemzetközi bünszervezetek egyre nagyobb mértékben használják ki az információs és pénzügyi hálózatokat

Magyar Nemzet, 2001. szeptember 13., 6. p.

Nemzeti érdekek érvényesítése Magyarország csatlakozása során az euroatlanti államok közösségéhez

A státustörvény. Dokumentumok, tanulmányok, publicisztika. Szerkesztette: Kántor Zoltán. Teleki László Alapítvány, Budapest 2002, 185–206. p.

Magyarország délkelet-európai külkapcsolati stratégiája

Pro Minoritate, 2008/Nyár, [40]–60. p. A kézirat keltezése: 2002. március.

2003–2008

Javaslat a magyarországi jobboldal és a magyarországi magyar zsidóság viszonyának alakítására, külpolitikai egyetértésre alapozva

Kézirat. Keltezése: 2003. július 14.

A Kárpát-medencei migráció

Az Áldás, népesség – Sorskérdés a Kárpát-medencében című, 2004. október 1-jén és 2-án Nagyváradon és Félix-fürdőn rendezett konferencián elhangzott előadás (<http://www.szpma.hu/node/84>).

Az előadásnak fennmaradt egy kézirat, némileg eltérő szövegváltozata 2004 novemberéből.

A képviselők és szenátorok jogállása a román parlamentben

A képviselők jogállása. 2. rész. Szerkesztette: Soltész István. Parlamenti módszertani iroda, Budapest 2004, 357–370. p.

Nemzeti integrációs politika

Kézirat, keltezése: 2005. december 13. Jakabffy Elemér Alapítvány Kortörténeti Gyűjteménye, Kolozsvár, K 858

Hidegháborús maradványok

Magyar Hírlap, 2006. szeptember 4., 15. p. A cikk része egy, a Magyar Hírlapban folyt sajtóvitának, amelyben még a következő cikkek jelentek meg: Paul Lendvai: *Esélyek és csapdák a külpolitikában*. 2006. augusztus 1., 13. p.; Jeszenszky Géza: *Magyarország mozgásteret*. 2006. augusztus 3., 17. p.; Meszerics Tamás: *A stratégiakészítés stratégiája*. 2006. augusztus 8., 17. p.; George Friedman: *Magyar remények*. 2006. augusztus 14., 15. p.; Krómer István: *Nemzeti érdek a világhatalmi térben*. 2006. augusztus 19., 17. p.; Molnár Gusztáv: *Szuverenisták és integracionisták*. 2006. augusztus 22., 17. p.; Tálás Péter: *Szakítani az elit-külpolitizálással*. 2006. augusztus 24., 17. p.; Adrian Severin: *Feltételezések és előítéletek*. 2006. szeptember 7., 17. p. (románból fordított)

ta: Neumann Ottó); Tamás Pál: *Külpolitikai portörítés*. 2006. szeptember 12., 17. p.; Kiss J. László: *A külpolitika „társadalmasodása”*. 2006. szeptember 18., 15. p.

A demokrácia feszültségei – legalitás és legitimitás

Pro Minoritate 2008/Nyár, [61]–64. p. A kézirat keltezése: 2006. október.

Válaszjutak Erdélyben

Magyar Hírlap, 2007. február 20., 17. p.

Koszovói tojástánc

Magyar Hírlap, 2007. január 31., 13. p.

Koszovó és a nyugat-balkáni stabilitás

Kommentár, 2007. 5. szám, 102–106. p.

Multipolaritás kérdőjelekkel

Magyar Hírlap, 2007. június 29., 13. p.

Következetes külkapcsolatok

Magyarország külkapcsolati stratégiája

Társszerkesztők: Németh Zsolt, Csontos Enikő

Fidesz – Magyar Polgári Szövetség, h. n., é. n. [Budapest, 2008]

(Szakpolitikai füzetek 1.), 38 p.

Kísérlet Fábián Ernő különös gondolkodásának megfejtésére

A kézirat keltezetlen, talán a Fábián Ernő hetvenedik születésnapján, 2004. november elején rendezett ünnepségen hangzott el, vagy kellett volna elhangzania.

A kormányzat mint vállalat

Kézirat, Szentgyörgyi Lőrinc írói névvel. Jakabffy Elemér Alapítvány

Kortörténeti Gyűjteménye, Kolozsvár, K 1091

Szomszédcsági politikánk

Kézirat, keltezése: 2007. május 31. Jakabffy Elemér Alapítvány

Kortörténeti Gyűjteménye, Kolozsvár, K 777

A magyar nemzetpolitika változásai

Kézirat. Jakabffy Elemér Alapítvány Kortörténeti Gyűjteménye,
Kolozsvár, K 873

Dokumentumok

A szomszédos államokban élő magyarokat megillető egyes kedvezményekről szóló törvény koncepciója

Pro Minoritate 2008/Nyár, [32]–39. p. Szövegváltozata megjelent A Külügyminisztérium Stratégiai Tervezési Főosztálya és a HTMH előterjesztése, 2000. június alcímmel: A státustörvény. Dokumentumok, tanulmányok, publicisztika. Szerkesztette: Kántor Zoltán. Teleki László Alapítvány, Budapest 2002, 31–37. p. Bővebb változata a Határon Túli Magyarok Hivatala honlapján: http://www.hhrf.org/htmh/?menuid=0401&news013_id=1025

A Pro Minoritatéban közölt változat az egyetlen, ahol a szerző, Lőrincz Csaba meg van nevezve.

2001. évi LXII. törvény a szomszédos államokban élő magyarokról

A törvényt az Országgyűlés a 2001. június 19-ei ülésnapján fogadta el.

Kántor Zoltán: A státustörvény módosítása

E kötetben jelenik meg először.

Lőrincz Csaba és a Szekuritáte

Bevezette, válogatta és fordította: Borsi-Kálmán Béla.

E kötetben jelenik meg először.

Szemelvények Lőrincz Csaba megfigyelési és vizsgálati anyagából: DOSAR Nr 43, privind pe (6) LÖRINCZ [sic!] CSABA, Cota SRI, FI 19435.; Cota CNSAS. I 236640.

Lőrincz Csaba, a béke embere

Zelei Miklós beszélgetései Lőrincz Csaba életéről Lőrincz Béláné Keresztes Máriával, Lőrincz Tiborral, Frankl Klárával, Csuday Balázssal, Klein Andrással, Németh Zsolttal.

E kötetben jelennek meg először.

Szakály Sándor: A lövész és a kiképzés

E kötetben jelenik meg először.

In memoriam Lőrincz Csaba

Bába Iván: Lőrincz Csabára emlékezve

Budapest Analyses, 188. számú hírlevél, 2008. március 27., 1. p.; Pro Minoritate, 2008/Nyár, [30]–31. p.

Balog Zoltán: [Búcsúztató]

Pro Minoritate, 2008/Nyár, [8]–11. p. Eredetileg elhangzott 2008. március 25-én a Hold utcai református templomban tartott búcsúztatón.

Benkő Levente: Lőrincz Csabától búcsúzunk

Pro Minoritate, 2008/Nyár, [6]–7. p. Szövegváltozata jelentéktelen eltérésekkel és Bozótharcos szerzői névvel: http://mandiner.blog.hu/2008/03/20/lorincz_csabato_l_bucsuzunk

Bíró Gáspár: Lőrincz Csaba halálára

Magyar Nemzet, 2008. március 21., 9. p.; Pro Minoritate, 2008/Nyár, [4]–5. p.

Borsi-Kálmán Béla: Búcsú a „szürke eminenciástól”. Lőrincz Csaba (1959–2008) emlékére

Pro Minoritate, 2008/Nyár, [12]–14. p. Rövidebb változata: Heti Válasz, 2008. 13. szám, 65. p. Eredetileg elhangzott 2008. március 25-én a Hold utcai református templomban tartott búcsúztatón.

Ferencz Csaba: Búcsú Lőrincz Csabától

Háromszék, 2008. március 29., 2. p.

Kovács István: A Lélek gyümölcse

Pro Minoritate, 2008/Nyár, [19]–24. p. Eredetileg elhangzott 2008. március 29-én a sepsiszentgyörgyi közös temetőben.

Németh Zsolt: „A ti életek el van rejtve a Krisztussal együtt Istenben”
 Pro Minoritate, 2008/Nyár, [15]–18. p. Eredetileg elhangzott 2008.
 március 25-én, a Hold utcai református templomban tartott búcsú-
 tatón.

Szálinger Balázs: A haragom élteti
 E kötetben jelenik meg először.

Toró T. Tibor: In memoriam Lőrincz Csaba 1959–2008
 Krónika, 2008. március 28–30., 2. p.; Pro Minoritate 2008/Nyár,
 [25.] p.

Tóth István: Lőrincz Csaba halálára
 Kárpátalja, 2008. március 28., 2. p.; Pro Minoritate 2008/Nyár,
 [26]–27. p.

Váraday Tibor: Feljegyzés Lőrincz Csabáról
 Pro Minoritate, 2008/Nyár, [28]–29. p.

Bíró Gáspár: Verőfényes tisztáson pillangókkal beszélgetek
 E kötetben jelenik meg először.

Az illusztrációkról

A könyvben szereplő dokumentumok és képek egy részét a Lőrincz család bocsátotta rendelkezésünkre. A dachauai foglyok hazatérését szervező magyar fogolybizottság tíz tagját ábrázoló kép Sessner felvétele, készült Dachauban, a tábor felszabadulása után, 1945. június 15-én; dr. Frankl Klára tulajdona. A sepsiszentgyörgyi közös temetőben Lőrincz Csaba sírjáról Zelei Péter készítette a fotókat. Számos képpel gazdagították a könyvet Lőrincz Csaba barátai, munkatársai és a Kisebbségért – Pro Minoritate Alapítvány.

Lőrincz Csaba Díj

Alapítva

2009

